

LIGESTILLINGSNOTAT OM LOVFORSLAG

8. april 2015

J.nr. 2014-7255

AREK/crh

Forslag om ændring af udlændingeloven og lov om ferie (Udmøntning af aftalen om en bedre au pair-ordning m.v.)

Myndighed/Afsender	Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Lovens ikrafttrædelsesdato	1. juli 2015
Kontaktperson	Marianne Ulrik Mertens/Caroline Henault
Telefon	72142410/72142024
E-mail	mum@star.dk/crh@star.dk

Formål med ligestillingsnotatet.

Formålet med ligestillingsnotatet er at afdække, om der er relevante køns- og ligestillingsaspekter af lovforslaget.

Baggrund for loven

Den 19. december 2014 indgik regeringen ”Aftale om en bedre au pair-ordning” med Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten.

Med aftalen ønsker aftalepartierne at forbedre au pair-ordningen og au pair-personers vilkår.

Lovforslagets formål

Aftalepartierne er enige om, at au pair-personer i Danmark skal have bedre vilkår. Det indgår derfor bl.a. i lovforslaget, at en au pair-person skal kunne holde ferie med løn efterhånden, som ferien optjenes. Det indgår endvidere i lovforslaget, at au pair-personer skal have mulighed for at deltage i ulønnet frivilligt arbejde.

Det indgår desuden i lovforslaget, at værtsfamilien skal betale, ikke bare for au pair-personens hjemrejsebillet, men også for au pair-personens indrejsebillet, ligesom det fremgår af aftalen, at pair-personen bør beskyttes bedre, hvis en værtsfamilie hæver kontrakten. Ligeledes er det en del af lovforslaget, at værtsfamilier, som undlader at betale au pair-personens ind- eller hjemrejsebillet, eller som undlader at tegne de nødvendige forsikringer for au pair-personen, skal kunne karensregistreres for en 2-årig periode.

Endelig er aftalepartierne enige om, at au pair-ordningen er for unge, der bor hos og indgår i værtsfamiliens liv, hvorfor et au pair-ophold er uforeneligt med, at au pair-personen selv har stiftet familie, herunder har et barn. Aftalepartierne er dog samtidig enige om, at den nødvendige hjælp skal sikres, hvis en au pair-person f.eks. bliver gravid og eventuelt føder under au pair-opholdet her i landet, herunder at det sikres, at au pair-personen kender sine rettigheder og pligter.

Den primære målgruppe for lovforslaget

Den primære målgruppe for lovforslaget er unge tredjelandsborgere mellem 18 og 30 år, der ønsker at komme til Danmark som au pair-person ved en værtsfamilie. Derudover er værtsfamilier i Danmark, som ønsker at modtage en au pair-person fra et tredjeland en del af den primære målgruppe.

De sekundære målgrupper for lovforslaget

Der findes en række interessenter i den sekundære målgruppe, bl.a. Au pair Network (FOA, Kirkernes Integrationsstjeneste og Caritas), kommunerne og Udenrigsministeriet, som både gennem konkrete initiativer og indirekte gennem samarbejdsrelationer med STAR påvirkes af lovforslaget.

Ligestillingsvurdering

Generelt

Med lovforslaget ændres der overordnet set ikke på den eksisterende balance mellem kvinders og mænds vilkår.

De enkelte forslag, herunder om værtsfamiliens betaling af au pair-personens ud- og hjemrejsebillet, samtidighedsferie samt mulighed for at tage frivilligt, ulønnet arbejde vurderes således at komme begge køn til gode, og begge køn vurderes med lovforslaget generelt at få bedre rettigheder som au pair-person i Danmark.

Lovforslaget vurderes endvidere generelt ikke at have betydning for kvinders og mænds lige muligheder for at søge om opholdstilladelse i Danmark.

Au pair personer, der venter barn, og au pair personer, der stifter familie

Specifikt om den del af lovforslaget, der vedrører konsekvenserne af, at en au pair-person venter barn på ansøgningstidspunktet eller får et barn under opholdet i Danmark, er der følgende ligestillingsmæssige overvejelser:

Med lovforslaget foreslås det, at en au pair-opholdstilladelse skal kunne inddrages, hvis au pair-personen stifter familie. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 14, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Det foreslås endvidere, at opholdstilladelse som au pair fremadrettet skal betinges af, at udlændingen ikke venter barn på ansøgningstidspunktet. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 j, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Forslaget indebærer, at en udlænding ikke vil kunne få opholdstilladelse som au pair, hvis udlændingen venter barn på tidspunktet, hvor udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse.

Det vil ikke få konsekvenser for en allerede meddelt au pair-opholdstilladelse, at au pair-personen under au pair-opholdet her i landet venter barn. Det betyder, at en au pair, som har fået en au pair-opholdstilladelse, og som venter barn under opholdet her i landet, ikke vil få inddraget opholdstilladelsen som følge heraf.

Det fremgår af ligestillingslovens § 2, stk. 2, at der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af køn behandles ringere, end en anden bliver, er blevet eller ville blive behandlet. Forskelsbehandling på grund af graviditet anses for direkte forskelsbehandling på grund af køn.

Det fremgår af ligestillingslovens § 2, stk. 3, at der foreligger indirekte forskelsbehandling, når en bestemmelse, et kriterium eller en praksis, der tilsyneladende er neutral, vil stille personer af det ene køn særlig ufordelagtigt i forhold til personer af det andet køn, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et legitimt formål og midlerne til at opfylde dette formål er hensigtsmæssige og nødvendige.

Ligestillingsloven gælder i det omfang, der ikke findes særlovgivning på et specifikt område, som adresserer ligestillingslovens formål og eventuel tilsidesættelse heraf. Ligestillingslovens forbud mod forskelsbehandling kan således fraviges ved lov i det omfang, at andre hensyn vejer tungere end det ovenfor nævnte forbud mod forskelsbehandling på et givent område.

Formålet med, at au pair-personer ikke må have børn, hviler på det hensyn, at au pair-personen skal indtage en familiær stilling i værtsfamilien, hvilket er uforeneligt med, at au pair-personen selv har stiftet familie.

Meddelelse af afslag på ansøgning om opholdstilladelse med den begrundelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er gravid, har baggrund i, at den pågældende vil få børn/stifte familie under sit au pair-ophold, og har således samme formål som ovenstående.

Henset til, at det er uforeneligt med et au pair-ophold, at au pair-personen selv har stiftet familie, er det hensigtsmæssigt og nødvendigt at kunne meddele afslag på opholdstilladelse til en au pair-person, der på ansøgningstidspunktet venter barn, ligesom det er hensigtsmæssigt og nødvendigt at kunne inddrage en opholdstilladelse, hvis en au pair-person under au pair-opholdet i Danmark får et barn.

Disse konsekvenser finder anvendelse for begge køn. Henset til, at ca. 97 pct. af au pair-personer, der får opholdstilladelse i Danmark er kvinder samt til, at kvinder biologisk set oftere end mænd vil være vidende om, at de venter eller får et barn, vil konsekvenserne dog med større sandsynlighed og statistisk set berøre flere kvinder end mænd.

På baggrund af ovenstående hensyn fraviges ligestillingslovens forbud mod forskelsbehandling på grund af køn dog, således at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan meddele afslag på opholdstilladelse, hvis ansøgeren venter barn på ansøgningstidspunktet og inddrage en opholdstilladelse som au pair, hvis udlændingen bliver forælder under opholdet i Danmark.

Der henvises nærmere herom til lovforslagets bemærkninger, pkt. 3.5.3.

Samlet vurdering

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at have betydning for kvinders og mænds lige muligheder for at søge om opholds- og eller arbejdstilladelse i Danmark, og

begge køn vurderes med lovforslaget generelt at få bedre rettigheder som au pair-person i Danmark.

Det bemærkes dog at forskelsbehandling på baggrund af graviditet eller fødsel er direkte forskelsbehandling på grund af køn, som udelukkende rammer kvinder. Lovforslaget vil derfor have ligestillingsmæssige konsekvenser for den gruppe af kvindelige au pair-personer, som er gravide ved ansøgningstidspunktet, eller som får et barn under deres ophold i Danmark, og som ifølge forslaget fremadrettet vil kunne meddeles afslag på opholdstilladelse ved graviditet eller få inddraget en eksisterende opholdstilladelse ved fødsel. Henset til ovennævnte forhold om uforeneligheden mellem et au pair ophold og stiftelse af familie fraviges ligestillingslovens forbud mod forskelsbehandling på grund af køn med lovforslaget.

Lovforslaget forventes ikke at ændre på den kønsmæssige sammensætning af tredjelandsborgere, som ønsker at komme til Danmark som au pair-person.